

De puinhopen van een

DECENNIUM SJOEMELSOFTWARE

Op 3 februari 2016 dagvaardde de VEB Volkswagen vanwege het sjoemelsoftwareschandaal. **De VEB is niet de enige partij die de Duitse automaker voor het gerecht sleept:** consumenten, overheden en ook andere beleggers op verschillende plekken in de wereld dagen VW voor de rechter. In Nederland lijkt de VEB tot nu toe wel de enige.

De dagvaarding die de VEB uitbracht, gaat over de aansprakelijkheid van Volkswagen voor misleidende uitlatingen aan het belegend publiek in de periode 1 januari 2008 tot en met 22 september 2015. In die periode presenteerde Volkswagen zich als de op het vlak van zuinige verbrandingsmotoren innovatiefste autoproducent. Ondertussen bleek VW in zijn auto's software te hebben geïnstalleerd die in testsituaties de uitstootresultaten van de auto's van Volkswagen manipuleerden. De VEB wil dat VW aansprakelijk wordt gesteld. Beleggers kunnen met dit vonnis in de hand veel eenvoudiger vaststelling van schade krijgen. In de praktijk leidt een dergelijke vaststelling tot schikkingsonderhandelingen.

HOE KWAM HET BALLETTJE OOK AL WEER AAN HET ROLLEN?

Op 18 september 2015 gaat een gezamenlijke kennisgeving (*notice*) uit van de California Environmental Protection Agency en de United States Environmental Protection Agency. Hieruit blijkt dat Volkswagen in de periode 2009-2015 in strijd met de Amerikaanse Clean Air Act handelde door zich van sjoemelsoftware te bedienen. De inmiddels beruchte sjoemelsoftware zou in

**VOLKSWAGEN
VERSCHUILT
ZICH ACHTER
DE EXCLUSIEVE
BEVOEGDHEID
VAN DE DUITSE
RECHTER. DE
VEB MEENT
ECHTER DAT
ER GOEDE
GRONDEN ZIJN
OM TÓCH IN
NEDERLAND
TE KUNNEN
PROCEDEREN**

een half miljoen Amerikaanse auto's geïnstalleerd zijn. Dit met groot risico op gigantische boetes en schadeclaims. De koers van Volkswagen loopt meteen een fikse deuk op. Deze feiten liggen ten grondslag aan de aansprakelijkstelling van de VEB aan Volkswagen van 25 september 2015.

Volkswagen speelt de vermoorde onschuld; de autofabrikant zegt dat het zijn beleggers adequaat heeft voorgelicht: "*Volkswagen properly fulfilled its capital market duties*". Niettemin uit Volkswagen zijn meaculpa op 15 oktober 2015 middels paginagrote advertenties in verschillende kranten.

In de maanden erna buitelen in binnen- en buitenland tal van partijen over Volkswagen heen. Hun motieven zijn wisselend. Met name in de VS nemen overheden het voortouw en vorderen ze kolossale boetes. Vaak zitten daar schadevergoedingen voor consumenten bij ingebakken. In andere gevallen nemen commerciële partijen het voortouw. Bij succes strijken zij een fors deel van de schadevergoeding op. Daarnaast valt een duidelijk scheiding aan te brengen in de tegen Volkswagen geldende gemaakte aanspraken. Er zijn claims van gedupeerde autobezitters, gedupeerde beleggers en misleide overheden.

CLAIMS VAN NIET-AANDEELHOUDERS

In de VS hebben diverse overheidsinstanties procedures geëntameerd tegen Volkswagen en Audi. In deze procedures speelt steeds het door autobezitters (en dan vooral consumenten) geleden nadeel een belangrijke rol. De vergoeding van hun schade maakt steeds deel uit van de vorderingen. Deze steunen in belangrijke mate op milieuwetgeving.

Op 4 januari 2016 dagvaardde het Department of Justice van de Verenigde Staten op verzoek van de Environmental Protection Agency Volkswagen en Audi, alsook enkele Amerikaanse dochterondernemingen voor de District Court for the Eastern District of Michigan. De overheid vordert enkele verboden en vordert daarnaast *civil penalties* van Volkswagen voor elk van de voertuigen voorzien van sjoemelsoftware. Verder heeft de Federal Trade Commission Volkswagen USA en Audi USA gedagvaard op 29 maart 2016 voor het District Court for the Northern District of California in San Francisco. Tot slot hebben de Departments of Environmental Conservation van de staat New York en de staat New York zelf Volkswagen, Audi en enkele dochters gedagvaard voor de Supreme Court van de staat New York op 19 juli 2016. Al deze procedures betreffen 2,0- en 3,0-liter dieselveertuigen.

Op 26 juli 2016 is VW een schikking overeengekomen met 44 staten in de VS, federale toezichthouders en consumenten in verband met voertuigen met een 2,0-liter dieselmotor van Volkswagen en Audi. De regeling biedt tot ruim 10 miljard dollar compensatie voor eigenaren en lease-gebruikers. Verder stort VW 2,7 miljard dollar in een *environmental remediation fund* en investeert het 2 miljard in initiatieven die bijdragen aan voertuigen met nul uitstoot. Deze schikking maakt geen einde aan alle procedures in de VS tegen Volkswagen. De impact van deze schikking op Volkswagen is groot, omdat het totale schikkingsbedrag een flinke deuk slaat in de beschikbare pot geld.